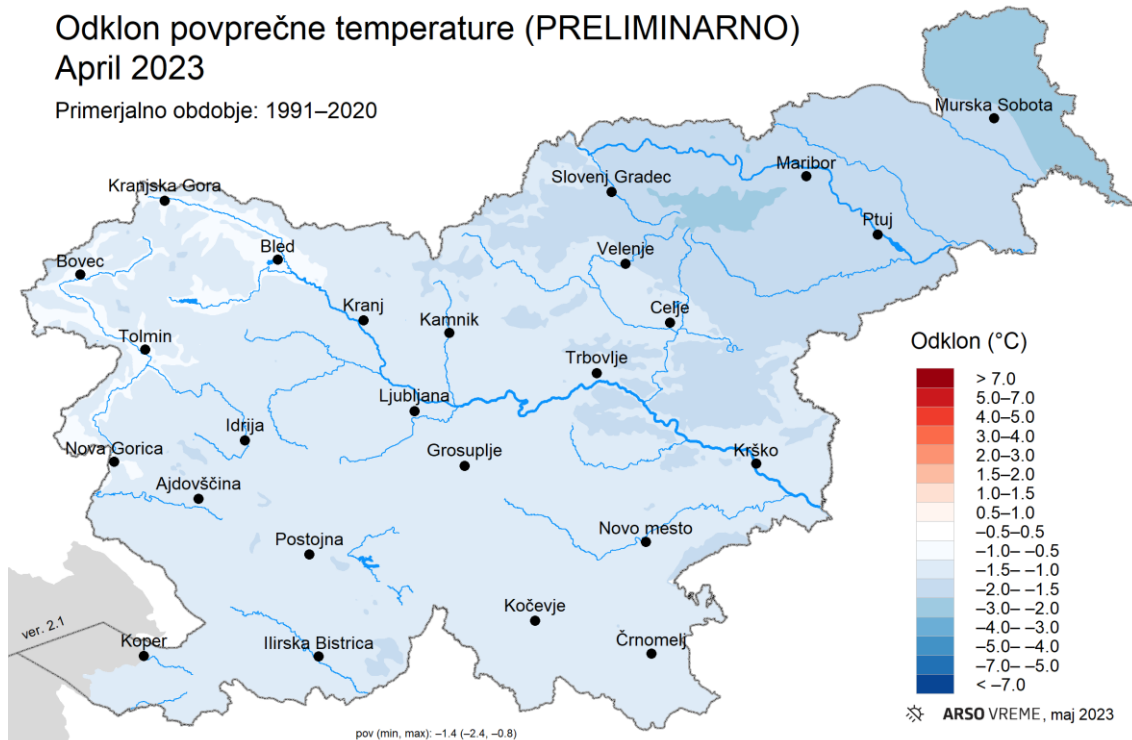

Podnebne značilnosti aprila 2023

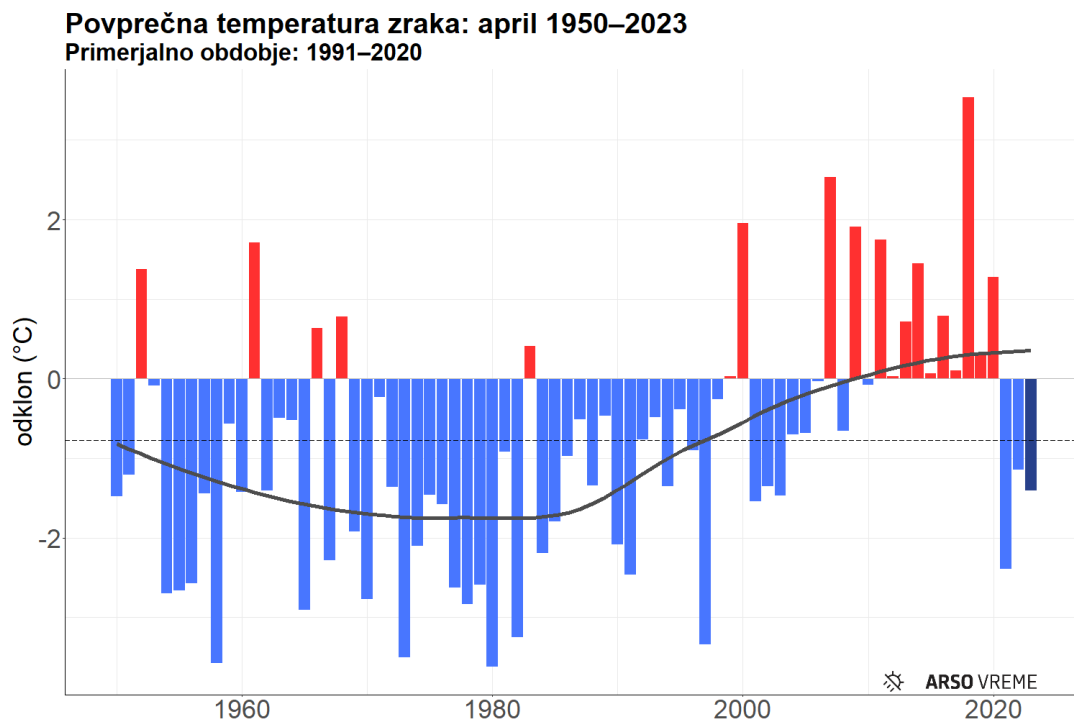
Po delnih in še ne povsem preverjenih podatkih je bil april na državni ravni hladnejši od povprečja, nadpovprečno namočen in podpovprečno osončen.

Odklon temperature zraka od povprečja primerjalnega obdobja 1991–2020 je na državni ravni znašal $-1,4\text{ }^{\circ}\text{C}$, kar umešča april 2023 med približno 30 najhladnejših aprilov od leta 1950. V tem obdobju so bili najhladnejši aprili 1980, 1958 in 1973, z odklonoma $-3,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ (v letih 1980 in 1958) in $-3,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ (leta 1973). Najtoplejši je bil v tem obdobju april 2018, z odklonom $3,5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Letošnji april je bil temperaturno gledano najbolj izstopajoč na območju Pohorja in Prekmurja, kjer je bil odklon pod $-2,0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Hladneje od državnega povprečja je bilo tudi drugod v severovzhodni Sloveniji in na Snežniku, kjer je bil odklon pod $-1,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, drugod pa je temperaturni odklon znašal med $-1,0$ in $-1,5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Odstopanje je bilo najmanjše v Zgornjesavski dolini in Posočju (negativni odklon pod $1\text{ }^{\circ}\text{C}$).

Glede na temperaturni razpon v obdobju 1991–2020 je bil april v večini države hladen (med 9. in 25. centilom), zelo hladen je bil v Pomurju (med 2. in 10. centilom, v Zgornjesavski dolini pa normalen (med 25. in 75. centilom). Letošnji april je že tretji po vrsti z negativnim temperaturnim odklonom, pred tem pa smo imeli niz desetih aprilov s pozitivnim temperaturnim odklonom. Aprili se v povprečju ogrevajo od sredine 80. let 20. stoletja in so se doslej ogreli že za okoli $2\text{ }^{\circ}\text{C}$. Linearni trend naraščanja je za obdobje 1950–2022 statistično značilen in znaša okrog $0,2\text{ }^{\circ}\text{C}/$ desetletje. Pet najtoplejših aprilov v tem nizu je nastopilo leta 2000 ali pozneje. V zadnjem letu dni je bil april prvi mesec z znatnim negativnim temperaturnim odklonom. Le september lanskega leta je bil še sorazmerno hladen, vseh ostalih deset mesecev pa je bilo nadpovprečno toplih.

Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka aprila 2023 od povprečja tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020

Slika 2. Odklon povprečne temperature zraka na državni ravni v aprilih 1950–2023 od povprečja tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Z rdečo so označeni nadpovprečno topli meseci, z modro hladnejši od povprečja. April 2023 je označen s temnejšo barvo. Povprečje prejšnjega primerjalnega obdobja 1981–2010 je označeno s črtkano vodoravnico.

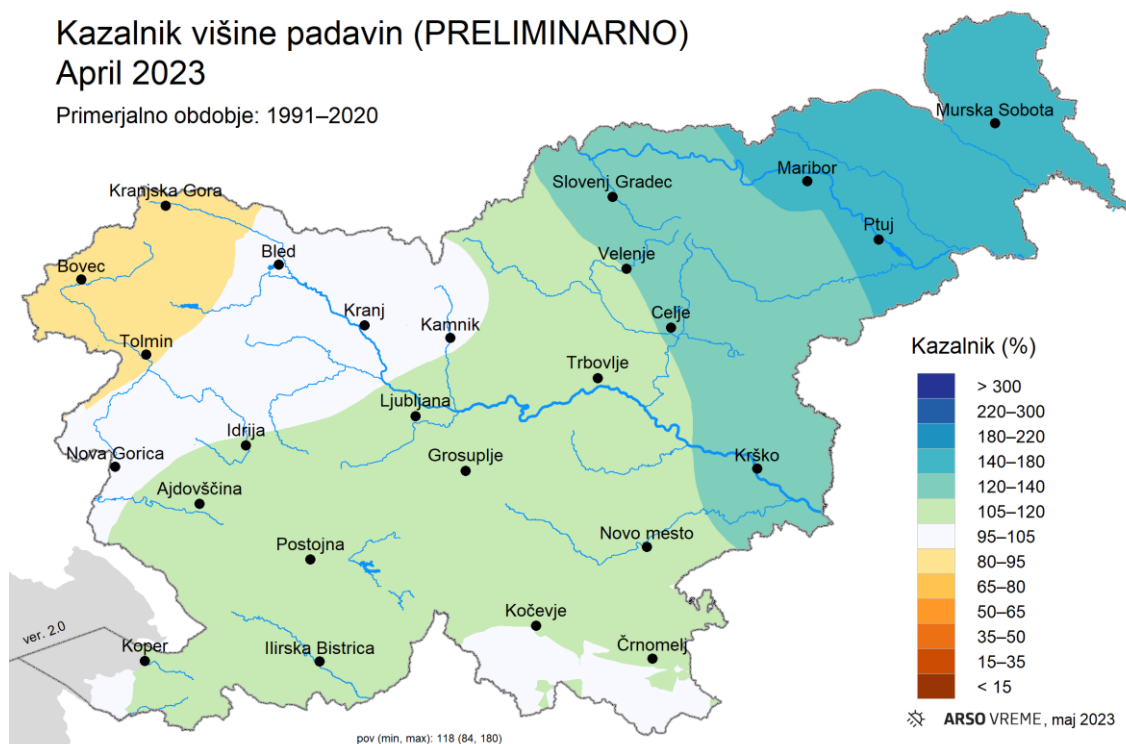
Padavine so bile aprila na državni ravni nekoliko nadpovprečne, kazalnik višine padavin je znašal 118 %. To uvršča letošnji april približno na sredino lestvice v obdobju 1950–2023. Najbolj namočena sta bila v tem obdobju aprila 1970 in 1972, s kazalnikom 210 oziroma 209 %. Na drugi strani padavinske lestvice je april 2007 s kazalnikom 8 %. Prostorsko gledano je bil letošnji april na severovzhodu države moker do zelo moker (75.–98. centil), s kazalnikom padavin nad 120 %, ponekod tudi do 180 %. Drugod po Sloveniji je bila višina padavin v mejah običajnih vrednosti, čeprav je bilo relativno najmanj padavin na severozahodu države, kjer je padlo med 80 in 95 % povprečne količine padavin. Aprilska višina padavin kaže na postopno padanje od sredine 60. let 20. stoletja, a linearni trend zaradi velike spremenljivosti statistično ni značilen.

Trajanje sončnega obsevanja je bilo na državni ravni podpovprečno, s kazalnikom osončenosti 80 %. To uvršča letošnji april med približno 15 najmanj osončenih od leta 1961. V tem obdobju sta bila najmanj osončena aprila 1972 in 2004, s kazalnikom 64 oziroma 65 %, najbolj osončen pa je bil april 2020, s kazalnikom 153 %. Te številke so zaradi majhnega števila meritev precej nezanesljive in lahko glede na dejanske razmere odstopajo za nekaj odstotnih točk. Glede na razpon osončenosti v obdobju 1991–2020 je bil april v večjem delu države slabo osončen (pod 25. centilom), ponekod, predvsem v severovzhodni Sloveniji, zelo malo osončen (med 2. in 10. centilom), na zahodu države in Primorskem pa običajno osončen (med 25. in 75. centilom). Kazalnik osončenosti je znašal na severovzhodu in jugovzhodu Slovenije tudi pod 75 %, na zahodu in Primorskem okrog 90 %, drugod pa nekje vmes. Podobno kot pri temperaturi zraka tudi trajanje sončnega obsevanja od 80. let 20. stoletja izkazuje naraščajoč trend. Ta je statistično značilen in znaša okrog 2 %/desetletje.

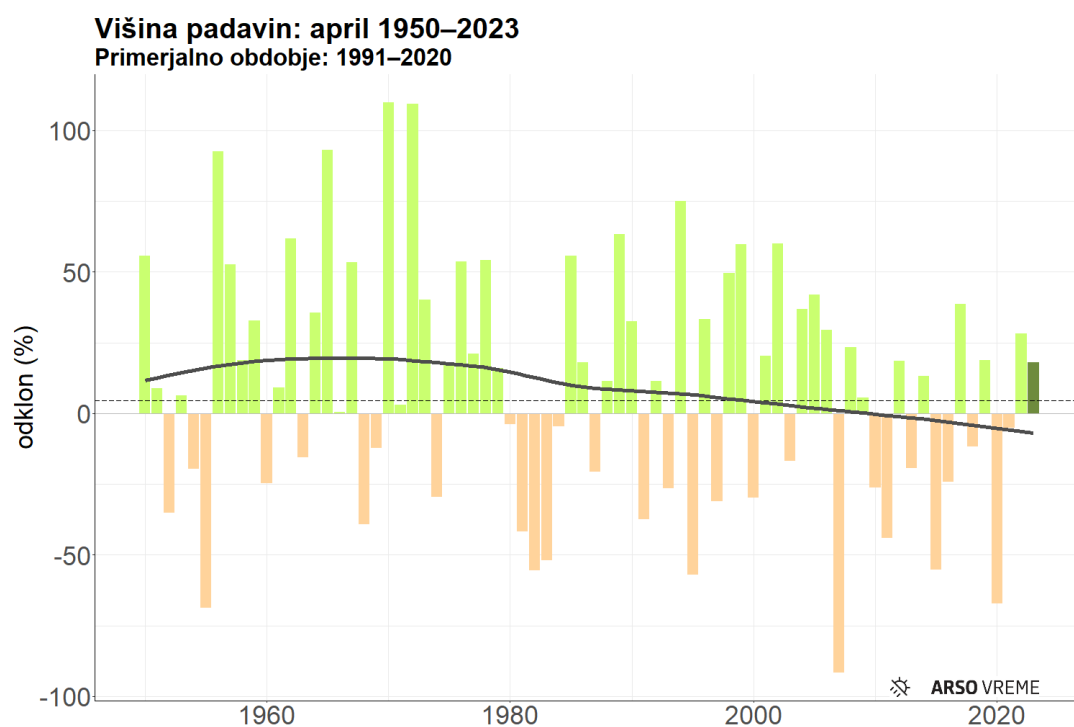
Kazalnik višine padavin (PRELIMINARNO)

April 2023

Primerjalno obdobje: 1991–2020

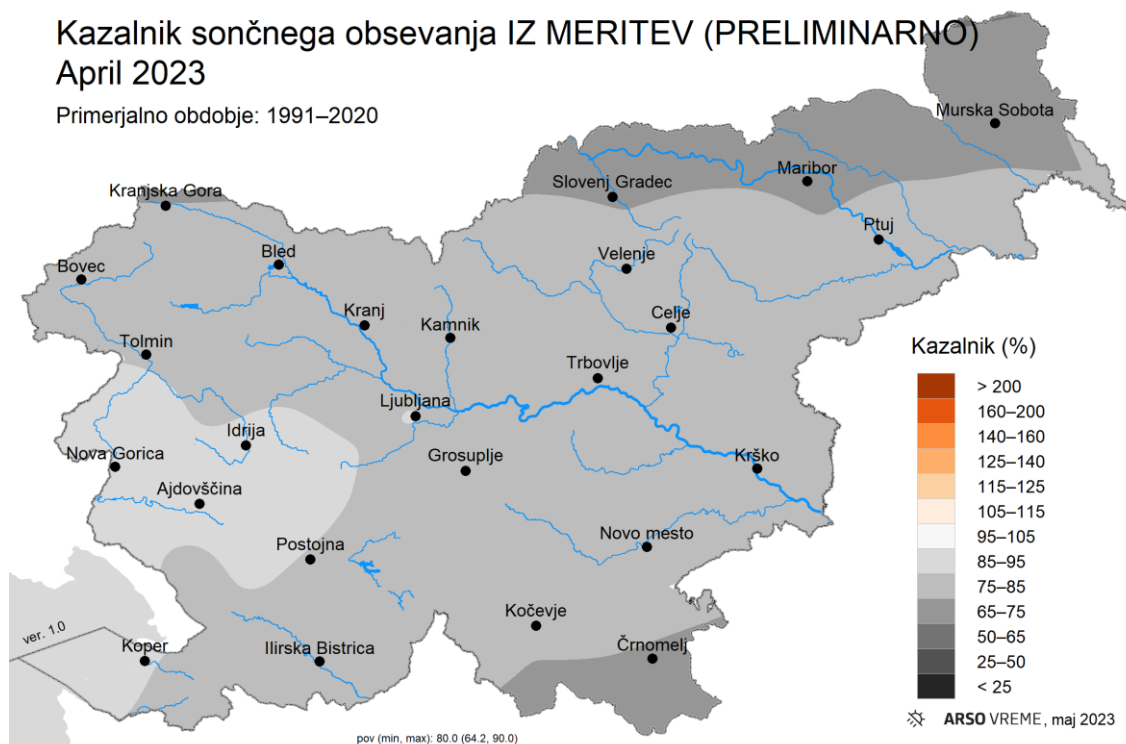
Slika 3. Kazalnik višine padavin aprila 2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020.

Slika 4. Relativni odklon višine padavin na državni ravni v aprilih 1950–2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Z zeleno so označeni nadpovprečno, z rjavo pa podpovprečno namočeni meseci. April 2023 je označen s temnejšo barvo. Povprečje prejšnjega referenčnega obdobja 1981–2010 je označeno s črtno vodoravnico.

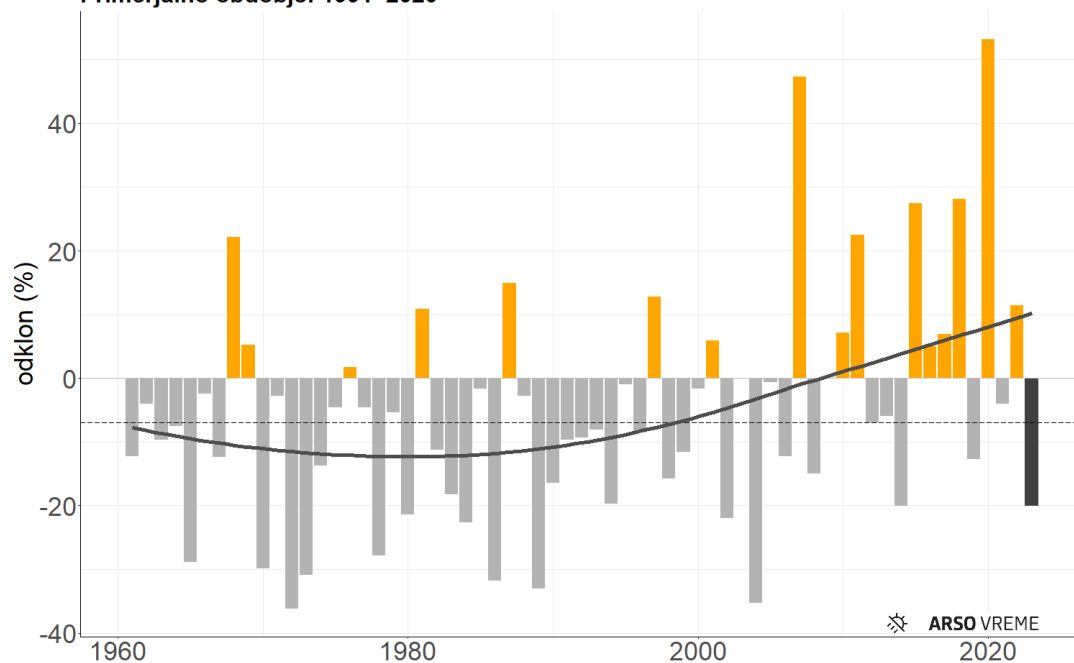
Kazalnik sončnega obsevanja IZ MERITEV (PRELIMINARNO) April 2023

Primerjalno obdobje: 1991–2020

Slika 5. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja aprila 2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Zemljevid je shematičen, ker je narejen na osnovi majhnega števila podatkov. Posebej ob meji države so napake lahko velike.

Trajanje sončnega obsevanja: april 1961–2023 Primerjalno obdobje: 1991–2020

Slika 6. Relativni odklon trajanja sončnega obsevanja na državni ravni v aprilih 1961–2023 glede na povprečje tridesetletnega primerjalnega obdobja 1991–2020. Z oranžno so označeni nadpovprečno, s sivo pa podpovprečno osončeni meseci. April 2023 je označen s temnejšo barvo. Povprečje prejšnjega referenčnega obdobja 1981–2010 je označeno s črtkano vodoravnico.

Snežne razmere so bile aprila v gorskem svetu običajne, v visokogorju je bilo največ snega v drugi polovici meseca, drugod sredi meseca. Na Kredarici je skupno zapadlo 182 cm snega, lanskega aprila kar 265 cm, leta 2020 pa le 12 cm. 13. in 14. aprila je na samo v visokogorju, temveč tudi marsikje v sredogorju obilno snežilo, na Predelu je v 24 urah zapadlo pol metra snega. V večini nižin aprila ni bilo snega in snežne odeje, je pa snežilo in pobelilo v Bohinjski dolini in ponekod drugod nad nadmorsko višino 500 metrov.

Po mesečni statistiki temperature zraka in višine padavin je letošnji april na državni ravni zelo podoben apriloma 1975 in 2001, a je bila regionalna razporeditev odklonov drugačna kot letos. April 1975 je bil zelo suh v vzhodni polovici države in zelo namočen v zahodni, april 2001 pa je bil bolj suh od letošnjega na jugozahodu države in bolj namočen na severozahodu. Oba pa sta bila bolj osončena od letošnjega aprila. Zemljevide odklonov za izbrane spremenljivke najdete na povezavi <https://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/current/archive/monthly-charts/>.

ARSO, 4. maj 2023